

تحصیل باما

سوالات احتمالی علوم و فنون کنکور انسانی

WWW.TAHSILBAMA.COM

علوم و فنون ادبی

گزینه ۳

۱

ابیات آرایه جناس ندارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: نوع قرار گرفتن قافیه بیانگر قالب "غزل" است و کلمات "سلامت، پیامت و سلامت (در بیت دوم)" کلمات قافیه هستند با الگوی: ام + ت = صامت + مصوت + حروف الحاقی
گزینه ۲:

یا	ض	یح	د	مز	رش	ک	س	لا	مت	ن	ر	سا	نید
-	U	-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-

گزینه ۴: کلمه "ترسانید" بعد از قافیه با معنای یکسان تکرار شد، پس "ردیف" شعر است. آرایه تشخیص: ۱- نَفَس صبح، ۲- سلام رسانیدن صبح، ۳- بوی آوردن، ۴- پیام رسانیدن

گزینه ۲

۲

متن سؤال، از کتاب ترجمه تفسیر طبری - نثر دوره سامانی - بوده و نویسنده آن محمدبن جریر طبری است.

گزینه ۲

۳

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: نکوهش بدی کردن و ستم به دیگران (اگر نسبت به دیگران بدی کنی، گرفتار ستم و بدی دیگران می‌شوی) مفهوم بیت گزینه ۲) ناپایداری خوشی‌های دنیا

گزینه ۲

۴

در بیت "ب" واج / ش / چهار بار در آن تکرار شده است و براین اساس این بیت واج‌آرایی دارد نه تکرار و واژه‌آرایی؛ بنابراین گزینه ۲ نادرست است. توجه: تکرار همان واژه‌آرایی است.

توجه: اغلب ابیاتی که واژه‌آرایی دارند، می‌توانند واج‌آرایی هم داشته باشند؛ مثلاً بیت الف، علاوه بر واژه‌آرایی (تکرار "قرار") بر اساس تکرار صامت / ر / (هفت بار) و صامت / ق / (سه بار نزدیک هم) واج‌آرایی نیز دارد.

تقطیع هجایی گزینه ۴:

ندا	ن	با	شی	مر	عَ	کا	تت	بر	چ	ند
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-

تقطیع هجایی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱:

خُ	شا	چُن	سَر	و	ها	اس	تا	د	نی	سب	ز
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-

گزینه ۲:

پ	دان	حُج	جَت	ک	دل	را	زَن	د	دا	رَد
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-

گزینه ۳:

ب	زَن	دَز	ب	را	ی	د	لی	با	ر	ها
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-

واژگان قافیه در بیت گزینه "۴" جناس تام هستند و تفاوت معنایی دارند: گذران (گذرنده)، گذران (سپری کن) بررسی عیب قافیه در سایر گزینه‌ها:

(۱) تکراری بودن پسوند "بان" در هر دو واژه "سایه‌بان و پاسبان"

(۲) مختلف بودن صامت‌ها در واژگان "عشق و صدق": "شَق، دَق"

(۳) تکراری بودن پسوند "ان" یا "گان" به‌عنوان علامت جمع در "تشنه" و "فرزانه"

توجه: در این واژه‌ها "ه" الحاقی است و حروف اصلی قافیه متفاوت است.

تحصیل باما

سایر گزینه‌ها با حذف همزه به این شکل می‌شوند:

(۱) بادافره: (U - -) شیراوژن: (U - - -) جسم اند: (U - -)

گزینه ۱: تکرار واژه "چشم": ۶ بار

گزینه ۲: تکرار واژه "بار": ۴ بار

گزینه ۳: تکرار واژه "سر": ۲ بار

گزینه ۴: تکرار در "بهشت": ۲ بار

علامت‌های هجایی سایر ابیات:

- (۱) -- U / -- U / -- U / -- U
 (۲) -- UU / -- UU / -- UU / -- UU
 (۴) -- U / -- -- U / -- -- U

مفهوم مشترک بیت گزینه ۲ با بیت صورت سؤال: ناممکن بودن سخنان پرمعنا و تأثیرگذار با وجود خاطر پریشان و غمگین مفهوم سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۱- توصیه به ملاحظه احوال معشوق و نرنجاندن خاطر او
 گزینه ۳- خودستایی و تمجید شاعر از اندیشه و بیان شعری خود
 گزینه ۴- وقفه و تأخیر افتادن در شعر سرودن شاعر

تشریح سایر گزینه‌ها:

(۱)

تا	ر	وان	دا	رم	ر	وان	دا	رم	ح	دی	ثش	بر	ز	بان
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-

(۲)

حو	ر	ب	هش	ت	خوا	ن	مت	ما	ه	ت	ما	م	گو	ی	مت
-	U	U	U	-	U	-	-	-	U	U	-	U	-	U	-

(۴)

د	گر	رغ	بت	ک	جا	ما	نَد	ک	سی	را	سو	ی	هش	یا	ری
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-

در این بیت، میان دو مصراع درنگ هست و هرکدام از مصراع‌ها استقلال نحوی و معنایی دارند؛ اما سایر ابیات، مصراع دوم را باید در ادامه مصراع اول خواند.

آهنگ و ریتم بیت اول سنگین و برای بیان مضمون پند و اندرز است؛ همچنین لفظ "ای پسر" در این بیت نشان‌دهنده تذکر و خطاب برای پند دادن است. بررسی سایر ابیات:

بیت دوم: آهنگ و ریتم سنگین برای بیان مفهوم و مضمون مرثیه و همراه با غم و اندوه و اشک ریختن.

بیت سوم: آهنگ و ریتم تند برای بیان مضمون شاد / بیت چهارم: آهنگ و ریتم ضربی و تند برای بیان مفهوم شورانگیز.

قدیمی‌ترین طبقه‌بندی ادبی در یونان باستان صورت گرفته و این نوع طبقه‌بندی بیشتر مبتنی بر شعر بود و جنبه محتوایی داشت.

در گزینه ۲ همگی آثار متعلق به سده‌های پنجم و ششم است.

در گزینه ۱ مرزبان‌نامه متعلق به نیمه اول سده هفتم.

در گزینه ۳ تاریخ الرّسل و الملوک اواخر سده سوم.

در گزینه ۴ تاریخ بلعمی متعلق به نثر عهد سامانی.

"مهر" در گزینه ۲ دارای معنایی یکسان است و واژه‌آرایی محسوب می‌شوند.

گزینه ۱: "مهر" اول در معنای "مهر و محبت" با "مهر" دوم در معنای "مهر و نشان" جناس تام ایجاد کرده است.

گزینه ۲: "مهر" اول: مهر و محبت و عشق / "مهر" دوم: مهر و نشان (مهر بر دهان کنایه است)

گزینه ۴: "مهر" اول: مهر و محبت / "مهر" دوم: خورشید باهم جناس همسان دارند.

"جور، دنیا"

باتوجه به شناخت اندکی که از سبک خراسانی داریم، بیت اول را نمی‌توان از این سبک دانست زیرا در بیت از کلمات عربی زیادی استفاده شده است. (مصلحت، مطلق، مغلطه، شعبده، ملحق). همچنین مضمون بیت باآنکه اندرزگونه است اما از نوع اندرزهای ساده نیست که جنبه دستوری و عملی داشته باشد.

تحلیل سایر گزینه‌ها:

بیت ۲: در این دو بیت از کلمات مهجور (مسمار، شغب) استفاده شده. همچنین مضمون بیت دوم کاملاً با ویژگی فکری سبک خراسانی مطابقت دارد. زیرا هم روح شادباشی در شعر غلبه دارد و هم فکر و کلام ساده است.

بیت ۳: شاعر زلف یار را به حرف (جیم) تشبیه کرده زیرا موهایش تاب‌دار بوده و دور صورتش را می‌پوشانده. در ضمن خال روی صورت یار را نیز به نقطه درون حرف جیم تشبیه می‌کند. از این تشبیهات حسی می‌توان ویژگی ادبی سبک خراسانی را به یاد آورد. همچنین کلمه "دانگی" نیز از کلمات مهجور فارسی می‌باشد.

بیت ۴: یکی از بارزترین ویژگی‌های زبانی شعر خراسانی، استفاده از دو حرف اضافه برای یک متمم است که در اینجا ما در مصراع اول شاهد آن هستیم.

بررسی ویژگی‌های زبانی گزینه‌ها با توجه به سبک نثر کلیله و دمنه:

گزینه ۲: جمع بستن واژه "گروه" با نشانه "ان" جمع به جای "ها"

گزینه ۳: به کارگیری کلمه "بگسست" در معنی "بریده شد"

گزینه ۴: جدانویسی نشانه منفی ساز فعل "ن": "نه ایستید" که امروزه می‌نویسیم: نایستید.

هجاهای بلند: لب - هر - را - دو - تا - نش - وَد - "سین" در "کس این" - را - کُف - را (۱۱ مورد)

هجاهای کشیده: دوخت - راز - گفت - دهر - باز (۵ مورد)

توجه: با خواندن دقیق بیت، همزه در واژه "این" حذف می‌شود (کس این ← ک سین) و کلمه "راز" به یک هجای بلند و کوتاه تبدیل می‌شود (را + ز)

تحصیل باما